

BEHAVIORÁLNÍ MANAGEMENT

5. ČÁST: AVERZE KE ZTRÁTĚ UTOPENÝCH NÁKLADŮ

Ing. Omar Ameir, Ph.D.

5. Averze ke ztrátě utopených nákladů

5.1 Vymezení problematiky

5.2 Důsledky a příklady

5.3 Příznaky

5.4 Řešení

5.1 Vymezení problematiky

- Záleží na tom, jak se co řekne, resp. z jakého úhlu pohledu se na věc díváme.
- Na základě výzkumů platí, že člověk je ochoten podstoupit větší riziko, když jde o to, vyhnout se ztrátám, a být naopak opatrný, když má příležitost nechat si jistý zisk.
- Zvládnutí této problematiky přispívá k lepšímu ekonomickému rozhodování (zejména v oblasti výdajů a investic).

5.2 Důsledky a příklady

- Tři důsledky (projevy):
  - panika způsobená nadměrnou láskou k vlastněnému jmění;
  - zběsilé trvání na neefektivním obchodu;
  - přeceňování současného stavu.
- Příklady:
  - rychlé a předčasné stahování peněz z akciového trhu;
  - atomová elektrárna Temelín;
  - dočerpání lyžařské permanentky za cenu nachlazení;
  - neschopnost změny povolání.

5.3 Příznaky

- Spotřebitel realizuje rozhodnutí ohledně utrácení peněz na základě toho, kolik již utratil.
- Spotřebitel má během pádu cen nutkání stáhnout své peníze z akciového trhu.
- Spotřebitel raději prodává ziskové akcie než akcie ztrátové.

5.4 Řešení

- Dvě otázky:
  - opustíte cizí loď okamžitě po prvním projevu poruchy?
  - jste ochotna/ochoten opustit vlastní loď při dlouhodobé bouři, byť Vás tato loď stála velké jmění?
- Diverzifikace rizika – finanční ztráta je pro podnik vždy těžkou ranou, proto je pro jeho management podstatné peníze ztrácet co nejméně.

5.4 Řešení

- Koncentrace na celek – jakoukoliv ztrátu musí brát management podniku v širším kontextu všech finančních úspěchů a neúspěchů, tedy zisků a ztrát.
- Koncentrace na budoucnost – management podniku nesmí dovolit, aby náklady, které v minulosti investoval do nějaké transakce či aktivity, ovlivnily jeho rozhodnutí o transakci nebo aktivitě budoucí.

5.4 Řešení

- Přeměna ztráty na zisk – například prodej investice se ztrátou vytváří daňově odečitatelnou položku. Ztráta představuje vždy nějaký zisk (ekonomická rovina – např. zisk daný nižšími odvedenými daněmi, principiální rovina – konec znamená začátek něčeho nového). Vnímání této skutečnosti = duševní sklony jsou udrženy pod kontrolou snadněji.
- Paralýza analýzami – pokud není management podniku tvořen profesionálními burzovními obchodníky, je dobré nenarušovat finanční klid podnikových akcií.

Děkuji za pozornost